

یادداشت امروز

مردم و مصائبشان

■ سید یاسر جبرائیلی

مردم چه کسانی هستند؟ شاید در بادی امر پاسخ این پرسش بدیهی به نظر آید اما هنگامی که فردی بر کرسی بالاترین مقام اجرایی یک کشور تکیه می‌زند، مایه‌آزی عینی مفهوم «مردم» در اندیشه و ادبیات او اهمیت ویژه‌ای می‌یابد. دولت و ریاست آن، یعنی رئیس‌جمهور، هر طرح و برنامه‌ای که برای اداره کشور به دست اجرا می‌سپارند، محصول شناختی است که از «وضع موجود» مردم دارند و چشم‌اندازی که برای «مردم» مطلوب می‌دانند. امانه‌وضع موجود همه مردم یکسان است و نه استانداردهای وضع مطلوب آنها یکسان. این است که قاعدتاً آن دسته از مردم در اولویت طرح‌ها و برنامه‌های دولت قرار می‌گیرند که دولتمردان آنها را مصداق قاطبه «مردم» بدانند و مسائل آنها را تبدیل به مساله اصلی کشور کرده و منابع کشور را مصرف حل و فصل این مسائل کنند.

در ادبیات دینی اسلام، حاکمان همواره از معاشرت و حشر و نشر با اشراف منع شده و خودشان نیز توصیه به معیشت در حد اضعاف‌التاس شده‌اند. منطق این امر و نهی نیز کاملاً روشن است. طبقات محروم و مستضعف جامعه مصائبی دارند و اشراف نیز مشکلاتی. فاصله گرفتن از محرومان و معاشرت با اشراف، طبیعتاً دولتمردان را متوجه دغدغه‌های اشراف خواهد کرد؛ مساله اشراف مساله کشور شده و مساله محرومان به فراموشی سپرده خواهد شد؛ نیازهای ابتدایی محرومان رها شده و منابع به سمت رفح آن دسته از نیازهای رفاهی مرفهان هدایت خواهد شد که اساساً در مخیله محرومان نمی‌گنجد.

ادامه در صفحه ۵

سخنگوی قوه قضائیه از بازداشت ۸ نفر در ماجرای مشهور به فساد ۸ هزار میلیاردی خبر داد

جزئیاتی از پرونده صندوق فرهنگیان

دولت اطلاعات فیش‌های نجومی را به قوه قضائیه ارسال نکرده است

ممنوع الخروج شدن ۱۶ نفر در ارتباط با پرونده فساد بانک ملت

صفحه ۲

عکس: ایرنا/هم‌جندی وطن امروز

تیتراژ امروز

روحانی وزرای پیشنهادی ارشاد، ورزش و آموزش و پرورش را به مجلس اعلام کرد

معرفی ۳ وزیر پیشنهادی

■ عودت نامه معرفی وزرای پیشنهادی به دولت
■ سوابق و برنامه‌ها پیوست نشده بود

صفحه ۲

موقوفات حق التدریسی‌ها از ۹۴ سال
باقی مانده است

میراث فانی!

■ گلابه نیروهای آموزش و پرورش
از شیوه پرداخت‌ها در این وزارتخانه

صفحه ۴

در نشست مجمع جهانی بیداری اسلامی
در بغداد تشریح شد

ابعاد جنگ هوشمند علیه جهان اسلام

صفحه ۱۲

حلب در انتظار نبرد سرنوشت

■ نیروهای عراقی به دروازه‌های موصل رسیدند

صفحه ۱۵

روزنه

موصل ابزار آمریکا و ترکیه برای تجزیه عراق

■ مهدی مهدوی‌گرگانی

موصل نخستین نقطه از عراق بود که به اشغال داعش درآمد و حالا یک عملیات راهبردی برای آزادی این شهر آغاز شده است تا حضور داعش در عراق به پایان برسد اما به نظر می‌رسد پایان داعش در موصل پایان مصائب دولت بغداد نباشد. از زمان مطرح شدن موضوع آزادسازی و بازپس‌گیری موصل از کنترل تروریست‌های داعش، بحث‌های زیادی درباره حضور نیروهای مختلف و کمیت و کیفیت آنها برای شرکت در این عملیات مطرح شده است تا جایی که این مساله به تنش‌هایی میان عراق با کشورهای خارجی منجر شد که از جمله می‌توان به اختلاف با آمریکا و تنش لفظی شدید با ترکیه اشاره کرد. اشتیاق قدرتهای خارجی برای شرکت در عملیات بازپس‌گیری موصل کاملاً مشکوک است و نشان‌دهنده آن است که هر یک از طرف‌ها به دنبال پیشبرد اهداف خود هستند، چرا که اساساً آزادی یک شهر تحت حاکمیت یک دولت مستقل و آینده آن نباید دستمایه چنین بحث‌هایی شود. به‌رغم مانع‌تراشی‌ها، مساله نیروهای شرکت‌کننده در عملیات موصل با تلاش حیدر العبادی، نخست‌وزیر عراق در دیدار با باراک اوباما، رئیس‌جمهوری آمریکا در حاشیه نشست مجمع عمومی سازمان ملل تقریباً حل و فصل شد. پس از آن بود که نیروهای عراقی برنامه‌ها و هماهنگی‌های لازم را برای شروع عملیات آغاز کردند و این عملیات از روز دوشنبه گذشته آغاز شد.

اما این تمام واقعیات و پیچیدگی‌های موصل نیست. پروژه و توطئه اصلی از چند روز پیش کلید خورده است؛ جایی که کشورهای غربی به همراه ترکیه و عربستان با مطرح کردن مساله «اینده موصل بعد از داعش» در تدارک پیشبرد اهداف خود علیه دولت و ملت عراق هستند. به‌رغم مخالفت قاطع دولت حیدر العبادی و نیروهای سیاسی تاثیرگذار با مشارکت ارتش ترکیه در عملیات آزادسازی موصل، رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری این کشور گفت: چه بخواهند، چه نخواهند ما در عملیات آزادسازی موصل مشارکت خواهیم کرد!

به دنبال اظهارات مداخله‌جویانه اردوغان، وزیر خارجه فرانسه نیز اعلام کرد کشورش میزبان نشستی بین‌المللی برای تصمیم‌گیری درباره آینده موصل است.

ادامه در صفحه ۵

پوپولیسیم مرد، زنده‌باد پوپولیسیم!

■ محمد زعیمرزاده

تقدیس رئیس دولت و تقدیر از این تعمیرات و تلاش برای تبدیل این تغییرات به مساله اول عالم بشریت و حل‌المسائل همه مشکلات

خواندن این تغییرات همان وجه درام رویکرد پوپولار این روزهای دولت است.

۳- مساله اینجاست که استغفای وزرا به هر دلیلی که صورت گرفته، نباید مانع حساب‌کشی از آنها باشد و پرونده عملکرد ضعیف وزرای بی‌کفایت با یک استغفای ساده بسته شود. دربارہ عملکرد وزرای ارشاد و ورزش‌وجوانان گفتنی زیاد است اما به نظر می‌رسد بررسی کارنامه این حضرات خیلی کار سختی نیست و برای مردم هم تقریباً روشن است و به نظر مصداق این شعر حضرت مولاناست که:

«آن یکی پرسید اشتر را که هستی / از کجا می‌آی ای فرخنده بی / گفت از حمام گرم کوی تو / گفت خود پیداست از زانوی تو».

اما دربارہ عملکرد جناب فانی در وزارتخانه

متبوعش حرف و حدیث بسیاری وجود دارد که بخش‌هایی از آن برای افکار عمومی نامکشوف است. ۴- خصوصی‌سازی حدود ۱۰۰۰ مدرسه دولتی و اجحاف در حق اقشار کم‌درآمد، کم‌توجهی به وضعیت معیشت فرهنگیان و معلمان، ریخت و پاش بی‌حساب و کتاب در رده‌های بالای مدیریتی و دستکاری در محتوای انقلابی و دینی کتب درسی، تنها بخشی از کارنامه وزارت آموزش و پرورش است که نباید در لایه‌های تحلیلی‌های سیاسی به فراموشی سپرده شود؛ کارنامه‌ای که می‌توانست در جلسه استیضاح جناب وزیر در مجلس شورای اسلامی بخش‌هایی از آن برای مردم روشن شود. اما مهم‌ترین مساله دربارہ وزارت آموزش و پرورش که با رویکرد پوپولار دولت سعی شد با استغفای اجباری جناب وزیر کمتر در معرض قضاوت افکار و آرای عمومی قرار گیرد، مساله فساد ۸۰ هزار میلیارد ریالی در صندوق ذخیره فرهنگیان است. مبلغی که با کسر شدن از حقوق اندک معلمان جمع شده بود و امروز در هلدینگ‌های وابسته به این صندوق در زمان وزارت جناب فانی به فنا رفته، رکورد فساد مالی در کشور را جابه‌جا کرد. مدیرعامل صندوق که سابقه حمایت از متحصران مجلس ششم در دوره اصلاحات را هم در کارنامه درخشان خود دارد بازداشت شده و قائم‌مقامش اکنون سرپرست وزارتخانه است! حالا قرار است با معرفی وزیر جدید دیگر کسی از صندوق ذخیره فرهنگیان و اعداد و ارقام افسانه‌ای آن چیزی نشنود.

۱- تسامحا می‌توان پوپولیسیم را رویکرد دولت و جریان

اداره‌کننده امور جامعه برای اغوی مردم برابر خواسته‌های نخبگانی دانست. پوپولیسیم چون ریشه در اغوا و فریب مردم دارد حتماً پدیده‌ای نامبارک است که با مردمگرایی و مردمسالاری فاصله‌ای جدی دارد. پوپولیسیم عموماً مبتنی بر جلب پشتیبانی مردم با توسل به وعده‌های کلی، مبهم و غیرواقعی و تلاش برای تغییر جهت مسائل اصلی جامعه به مسائلی درجه چندم و فرار از پاسخگویی درباره مسائل اصلی و عملکردهاست، اتفاقی که معمولاً با ضرب و زور رسانه‌های حامی رویکرد پوپولار اتفاق می‌افتد. قصه حاکمیت پوپولیسیت‌ها بر جامعه آنجا درام‌تر می‌شود که جمعی از همین نخبگان رسانه‌ای و دانشگاهی هم منافع خود را برای ماندن در قدرت با پوپولیسیت‌ها همسو می‌بینند و با آنها همگرا می‌شوند.

۲- راست‌های لیبرال و چپ‌های نادم که در روزگار کوتاه دوری از قدرت بشدت منتقد آنچه پوپولیسیم می‌خوانند بودند، امروز در جایگاه پوزسیسیون خود از هیچ عمل پوپولاری ابایی ندارند. برای بازخوانی این رویکرد خیلی نیازی به رجوع به عقب و یادآوری ماجرای ماکت ۲ متری کلید در دست‌کندیدای انتخاباتی و وعده‌های ۱۰۰ روزه درمان اقتصاد و جشن عبور از رکود و ارائه سبد کالا و... نیست، همین فقره تغییر ۳ وزیر جهت تعمیر کابینه برای یک مطالعه موردی جدی پوپولیسیم‌شناسی برای اهل فن کفایت می‌کند. در ضعف جدی ۳ وزیر تعویضی ویژه وزارتخانه‌ای که دربارہ آن بیشتر بحث خواهیم کرد شکی نیست اما هم پیمایش‌های علمی و هم اندکی تمایل به استناد به مردمگرایی واقعی و رجوع به حرف و نقل این روزهای مردم به وضوح نشان می‌دهد مساله اصلی عامه مردم دغدغه معیشت و مساله مبارزه با فساد است. اوضاع جیب مردم از یک طرف و اخباری که هر روز از حقوق‌های چند ده میلیاردی و فسادهای چند میلیاردی روح مردم را می‌خراشد نشان می‌دهد از نظر عموم مردم مساله اصلی جامعه با تعمیراتی که در کابینه رخ داده است هیچ نسبتی ندارد. از شیوه تغییرات و نحوه استغفای اجباری وزرایی که تا شب قبل از استغفا همه چیز را تکذیب می‌کردند و همان روز استغفا هم برای عده‌ای حکم صادر می‌کردند که بگذریم، حداقل بخشی از این تغییرات را تنها می‌توان از منظر فرار از مساله پاسخگویی توجیه کرد. این وسط تلاش رسانه‌های زنجیری و زنجیرهای

مهدی هاشمی، هانیه توسلی، پدram شریفی، بابک حمیدیان، حامد کمیلی، بهنوش طباطبایی
رضا مولایی و با حضور آتیلا پسیانی

سیما

کارگردان: بهروز شعبانی
تهیه‌کننده: سید محمود رضوی

هم اکنون
در سینماهای سراسر کشور

موسسه سینمایی
سیمای مهر
تقدیم می‌کند